

Cod ECLI ECLI:RO:CABUC:2017:023.001468

**Dosar nr. 600/2/2017**

ROMÂNIA  
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI  
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL  
SENTINȚA CIVILĂ NR. 1468  
ȘEDINȚA PUBLICĂ DIN DATA DE 24.04.2017  
CURTEA CONSTITUITĂ DIN :  
PREȘEDINTE: VIRGINIA FILIPESCU  
GREFIER: DANA ȘTEFĂNESCU

Pe rol se află soluționarea cererii formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII în contradictoriu cu pârâtul ȘERBAN MARCEL MIHAI, având ca obiect „constatarea calității de lucrător/colaborator al securității”.

Dezbaterile asupra fondului, au avut loc în ședința publică de la 10.04.2017, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, ce face parte integrantă din prezenta, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru astăzi, când, în aceeași compunere, a hotărât următoarele:

C U R T E A,

Deliberând asupra cauzei de față, constată următoarele:

**Prin cererea** înregistrată pe rolul Curții de Apel București-Secția a VIII a de Contencios Administrativ și Fiscal la data de 20.01.2017 sub nr. 600/2/2017, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a formulat acțiune în constatare prin care a solicitat să se aprecieze asupra calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârâtul Șerban Marcel Mihai.

În motivarea cererii a învederat următoarele:

În fapt, arată că așa cum rezultă și din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/1/1450 din 02.08.2016 și din înscrisurile atașate acțiunii, pârâtul ȘERBAN Marcel Mihai, pe atunci student în anul II la Facultatea de educație fizică Bacău, a fost recrutat în calitate de colaborator, sub numele conspirativ „NICOLAU MIHAI”, la data de 24.07.1979, pentru a furniza informații în problema învățământ. La aceeași dată a consfințit colaborarea prin semnarea unui angajament olograf.

Anterior recrutării, pârâtul a fost luat în urmărire în perioada satisfacerii stagiului militar deoarece era cunoscut cu mai multe rude în S.U.A., rude cu care părinții acestuia întrețineau relații de corespondență și vizite.

Solicită să se aprecieze asupra calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârât analizând relevanța, în lumina prevederilor art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, a materialelor furnizate.

Astfel, pentru colaborarea prin furnizare de informații trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

1. Informațiile furnizate Securității să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist. În legătură cu această primă condiție, potrivit cadrului legal, pentru reținerea calității de colaborator al Securității este necesar doar ca materialele probatorii de tipul celor arătate în textele de lege să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist și să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Deci, reținerea de colaborator este legată de furnizarea unor informații de natura celor impuse de legiuitor.

De asemenea, interpretarea teleologică a prevederilor art. 2 lit b, duce la concluzia că legiuitorul a urmărit să atribuie calitatea de colaborator al securității, persoanelor care, prin denunțurile lor, nu au menajat interesele celor denunțați, deși puteau, și, mai mult, desconsiderarea acestor interese nu este compatibilă cu principiile moralei publice. În consecință, dacă denunțarea unei conduite era potențial nocivă pentru cel denunțat și, în plus, un astfel de denunț nu și-ar mai avea rostul într-o ordine democratică, rezultă că ne aflăm în fața denunțării unei conduite potrivnice regimului comunist. O interpretare contrară, restrictivă, care ar înțelege prin „atitudini potrivnice regimului” doar manifestarea explicită a dorinței persoanei denunțate de răsturnare a regimului comunist, este de neconceput pentru că ar institui o inegalitate de tratament cu privire la persoane care au denunțat în egală măsură atitudini a căror incriminare era tipică regimurilor dictatoriale. Apreciază că ambele conduite fac parte din sfera manifestărilor potrivnice regimului întrucât ambele atitudini erau neagreate de regim, îngădite de acesta și, în schimb, permise într-o ordine democratică.

2. Informațiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. De asemenea, având în vedere că legea cere numai „vizarea” încălcării unor drepturi, iar nu încălcarea lor propriu-zisă, s-a statuat că atât timp cât informațiile erau apte de a produce o reacție din partea Securității, iar informatorul ar fi trebuit să conștientizeze posibilitatea unei astfel de reacții, condiția vizării încălcării unor drepturi este realizată.

Apreciază că satisface ambele condiții descrise anterior nota informativă furnizată la data de 07.11.1971, în care pârâtul relatează discuțiile pe care le-a purtat cu studentul R.D., în sensul că acesta ”și/-a manifestat intenția de a pleca în R.F.G. de unde să nu se mai întoarcă. A elogiât modul de viață din această țară”, precizând că are o rudă cu situație bună care l-ar putea ajuta și pe el. Importanța acestei informări pentru organele fostei securități reiese din consemnarea ofițerilor pe marginea materialului furnizat de pârât, acesta dispunând ”să stabilească în continuare comentariile pe care le face în legătură cu modul de viață din RFG și față de cine face comentarii”. Alte consecințe ale delațiunii au fost acelea că s-au dispus verificări asupra studentului respectiv la locul de naștere și la domiciliul acestuia, dar mai ales că respectivul va fi luat în supraveghere informativă și i se va întocmi fișă de a nu fi avizat de plecare în străinătate.

Aceste consemnări ale ofițerilor de securitate dovedesc că, în perioada comunistă intenția unei persoane de a-și stabili definitiv domiciliul într-un alt stat era o atitudine extrem de gravă din perspectiva regimului, iar cei care luau o astfel de hotărâre erau priviți ca niște trădători de patrie. Persoanele care, prin diferite metode, reușeau să-și îndeplinească visul de a rămâne în străinătate erau denumite batjocoritor „fugiți”, iar bunurile rămase în țară le erau confiscate. Dreptul oricărei persoane de a părăsi orice țară, inclusiv cea de origine era stipulat de pactele internaționale la care România era parte, dar era încălcat sistematic de statul comunist.

Gesturile acestor persoane nu erau atitudini antisociale, ci atitudini potrivnice regimului care încălca dreptul cetățenilor români de a se stabili pe teritoriul altui stat (drept prevăzut de art. 12 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice). Relevantă în reținerea calității de colaborator este și nota din 24.07.1979 în care îl semnalează pe studentul P.G. că ar audia postul de radio „Europa Liberă”. Și acest material a avut drept consecință încadrarea respectivului student cu sursa <ISTRĂȚESCU>. Din perspectiva reclamantului, materialul analizat anterior dovedește că pârâtul în mod conștient a furnizat informațiile respective, având reprezentarea consecințelor acestei informări, fapt confirmat din modul de redactare al notei.

În concluzie, prima condiție impusă de legiuitor pentru reținerea calității de colaborator al Securității prin furnizare de informații este îndeplinită.

Și cea de-a doua condiție este asigurată, pe de o parte, pentru că nu se poate reține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conștient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat că asupra persoanelor la care s-a

referit în delatarea sa se pot lua măsuri de investigare, prin căutarea și obținerea de noi informații despre cei semnați, fără acordul acestora și, prin urmare, a vizat această consecință. Pe de altă parte, apreciază că în prezenta speță este pe deplin dovedită îngrădirea efectivă a dreptului la viață privată, iar prin avizarea negativă de plecare în străinătate s-a îngrădit și dreptul la liberă circulație.

În concluzie, informațiile furnizate de pârâtul Șerban Marcel Mihai au îngrădit dreptul la dreptul la viață privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

În drept, își întemeiază acțiunea pe conținutul articolelor art. 2 lit. b), art. 3 lit. g), art. 5 alin. 1, art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1, ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea 293/2008, coroborate cu art. 31 alin. 1 și art. 35 alin. 5, lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S. adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile art. 194 al C.pr.civ.

În dovedirea acțiunii, a depus la dosar înscrisuri.

**Pârâtul** nu a formulat întâmpinare și nu s-a prezentat în instanță.

**Analizând probele administrate în cauză instanța reține că cererea reclamantului este întemeiată, urmând a fi admisă pentru următoarele motive.**

Potrivit dispozițiilor art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, colaborator al Securității este „persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”.

Din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/1/1450/02.08.2014, rezultă că pârâtul Șerban Marcel Mihai a fost recrutat în calitate de colaborator sub numele conspirativ „NICOLAU MIHAI” pentru furnizarea informațiilor în problema învățământ, potrivit referatului întocmit la data de 18.07.1979 cu propuneri de recrutare.

Prin declarația scrisă și semnată olograf de către pârât dată la data de 24.07.1979, acesta și-a luat angajamentul să sprijine organele de securitate prin a le informa despre persoanele care întreprind fapte împotriva legilor statului, a securității statului și fenomene, discuții neavenite statului.

Pârâtul a întocmit Nota informativă dată la 07.11.1979 prin care a informat că l-a cunoscut pe studentul ..... care și-a manifestat intenția de a pleca în RFG de unde să nu se mai întoarcă și a elogiat modul de viață în această țară. De asemenea, a informat faptul că a stabilit relații cu un student care este venit din RFG și care are mașină cu care l-a văzut că pleacă în dese rânduri cu mașina în oraș. Este în relații mai amicale cu studentul Georgescu A.

În urma acestei Note informative s-au stabilit sarcini: să stabilească în continuare comentariile pe care le face în legătură cu modul de viață din RFG și față de cine face aceste comentarii și relațiile pe care le are în rândul studenților străini.

De asemenea s-au stabilit măsuri de verificare: „se vor cere verificări de la locul de naștere și domiciliu. Va fi dirijat și inf. „ISTRĂȚESCU”. Ca și consecință a informării, s-a dispus efectuarea de verificări asupra studentului la locul de naștere și la domiciliu, a fost luat în supraveghere informativă și i s-a întocmit fișă de a nu fi avizată plecarea în străinătate.

La data de 02.08.1979 pârâtul a emis o Notă informativă prin care a adus la cunoștință faptul că studenta ..... a fost văzută în dese rânduri cu studenții libanezi și poate arăta din comportamentul ei că se simte o influență a acestor relații cu studenții străini.

Prin Nota informativă emisă la data de 24.07.1979 pârâtul a adus la cunoștință faptul că studentul ..... are un radio-casetofon la care audiază postul de radio străin în limba română și din discuțiile cu studentul, a aflat că ascultă postul „Europa Liberă”. Tot despre acest student a arătat că are relații cu un student tunisian.

S-au stabilit ca sarcini: dacă în anul universitar 1979/1980 studentul mai aduce radiocasetofonul, dacă mai audiază postul de radio „Europa Liberă” și dacă comentează tendențios știrile.

Ca și consecință, studentul respectiv a fost încadrat cu sursa „ISTRĂȚESCU”.

Din analiza coroborată a acestor înscrisuri aflate la dosar rezultă ca fiind îndeplinită prima cerință legală, respectiv furnizarea de către pârât către organele de securitate a unor informații privind activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

În ceea ce privește sintagma „activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist” Curtea apreciază că, din perspectiva rațiunii și finalității legii, trebuie avut în vedere ceea ce autoritățile regimului comunist considerau, *factum notorium*, ca fiind activități și/sau atitudini potrivnice regimului, întrucât aprecierea proprie a acestora era cea care declanșa luarea de măsuri împotriva persoanelor vizate de delațiuni, aceste autorități fiind cele care defineau în mod discreționar atât ceea ce era permis, cât și ceea ce era interzis în societatea românească, fapt caracteristic de altfel tuturor regimurilor totalitare.

Materialele furnizate de pârât pe parcursul colaborării cu organele de securitate, care îndeplinesc prima condiție impusă de legiuitor se referă la intenția unei persoane de a părăsi țara, la descrierea unor relații dintre studenții români și studenții străini și la posturile de radio străine ascultate.

Față de conținutul acestor delațiuni, Curtea reține că este de notorietate faptul că, în perioada comunistă, intenția de a părăsi definitiv țara era considerată o atitudine potrivnică regimului comunist, cunoscută fiind politica dusă de regimul totalitar de îngrădire a liberei circulații. De altfel, dorința de a emigra era privită de conducerea statului ca o contestare a condițiilor de viață asigurate de regim, fiind atent monitorizată de organele de Securitate.

Este, de asemenea, de notorietate faptul că tentativa de trecere a frontierei, în afară de natura sa infracțională, era privită cu suspiciune de către organele în drept, pe motiv că, astfel, cetățenii români ajunși în străinătate puteau oferi informații despre situația economică și socială a României, destrămând astfel barierele informaționale controlate de partid.

Pe cale de consecință, Curtea apreciază că furnizarea unor informații de această natură se referă la activități îndreptate împotriva regimului comunist și nu se poate reține că pârâtul nu avea cunoștință de faptul că delațiunile sale ar putea avea urmări asupra persoanelor semnalate, în condițiile în care persoanele semnalate cu intenția de a rămâne în străinătate, la o eventuală solicitare în acest sens, erau sancționate prin primirea avizului negativ de plecare din țară.

Pârâtul a avut reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu puteau rămâne fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat faptul că asupra persoanelor la care s-a referit în delațiunile sale se pot lua măsuri de urmărire și verificare și a vizat această consecință.

În concluzie, Curtea reține că informațiile furnizate de pârâtă au îngrădit dreptul la viață privată, prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice, dreptul la liberă exprimare, prevăzut de art. 28 din Constituția României din 1965 și art. 19 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice, precum și dreptul la liberă circulație, prevăzut de art. 12 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice.

Curtea reține că acțiunea promovată de CNSAS se bazează exclusiv pe notele informative, semnate olograf de pârât și nu pe relatări verbale consemnate de lucrătorii securității.

În cauză, prin conținutul lor, informațiile furnizate au avut aptitudinea de a îngrădi drepturi fundamentale ale persoanelor și după cum rezultă din înscrisurile depuse la dosar, ofițerii de securitate au exploatat notele informative furnizate de pârât, ceea ce reprezintă o ingerință în viața personală a celor denunțați.

Mai reține Curtea că atât timp cât în cauză a rezultat că pârâtul a furnizat informații, prin care se denunțau activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, sunt îndeplinite condițiile pentru a se reține calitatea sa de colaborator.

Față de aceste considerente, având în vedere că în cauză sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, Curtea, în temeiul art. 11 alin. 1 din același act normativ, va admite prezenta acțiune și va constata calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,  
ÎN NUMELE LEGII,  
DISPUNE:**

Admite cererea de chemare în judecată formulată de reclamantul Consiliul Național Pentru Studierea Arhivelor Securității, C.I.F. 12932750, cu sediul în sector 3, București, str. Matei Basarab, nr. 55-57, în contradictoriu cu pârâtul Șerban Marcel Mihai, cu domiciliul în ....., Jud. Brașov.

Constată calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

Cu recurs în termen de 15 zile de la comunicare, care se depune la Curtea de Apel București – Secția de Contencios Administrativ Fiscal.

Pronunțată azi, 24.04.2017, prin punerea soluției la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței potrivit art. 396 alin. 2 C.pr.civilă.

PREȘEDINTE,

Virginia Filipescu

GREFIER,

Dana Ștefănescu



Red. V.F./25.05.2017./4 ex.

**ROMÂNIA  
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI  
SECȚIA**

Prezenta copie, fiind conformă cu originalul aflat în dosarul acestei instanțe Nr. 600/2/2017 se legalizează de noi.

GREFIER ȘEF,

CONFORM CU  
ORIGINALUL

S-a anulat chitanța/foaia de vârsământ Nr. .... /

..... în sumă de ..... lei

GREFIER ȘEF,

Def. 16.06.2017

Curatata la